

Endoskopiskt ultraljud (EUS) – undersökning av magsäck, bukspottskörtel och gallvägar

Vad innebär EUS?

EUS är en undersökning där ett böjligt instrument med en diameter på ungefär 1 cm med en kamera och en ultraljudsprob i toppen, förs ner via munnen. Med hjälp av instrumentet kan den som utför undersökningen undersöka slemhinnan i matstrupen, magsäcken och övre delen av tunntarmen. Med hjälp av ultraljudet finns dessutom möjlighet att granska närliggande organ.

Hur går undersökningen till?

Vid undersökningen blåses luft genom instrumentet ner i magsäcken. Rapning efter undersökningen är därför vanligt men ofarligt.

Undersökningen gör det möjligt att ta cell- och vävnadsprover för mikroskopisk undersökning med hjälp av en tunn punktionsnål. Cystor (vätskefyllda blåsor) kan punkteras och tömmas.

Förberedelser

När du kommer till endoskopienheten informerar och förbereder en sjuksköterska dig. Du får också träffa den läkare som ska undersöka dig. Du kommer att sövas vid undersökningen och får därför en nål insatt i ett kärl på handryggen eller i armvecket. Via nålen ges sedan läkemedel/sömnmedel under undersökningen.

Magsäcken måste vara tom vid undersökningen.

Du får inte äta fast föda **efter klockan 24:00** dagen före undersökningen. Det går bra att dricka klara drycker som vatten, sportdryck, buljong (innehåller salt), juice utan fruktkött, saft, kaffe eller te utan mjölk fram till 4 timmar före din bokade tid.

Att tänka på!

- Du ska ha lämnat in en hälsodeklaration inför undersökningen. Det är viktigt att du uppger om du är överkänslig mot några läkemedel.
- Lämna värdesaker och smycken hemma.
- Piercing i näsa och mun ska tas bort. Ta även bort nagellack och smink.
- Är du i behov av tolk, kontakta endoskopimottagningen.
- Om du är rökare rekommenderar vi dig att göra ett uppehåll, eller sluta med rökning! Se folder ["Rökfri och alkoholfri inför och efter operation"](#), alternativt information på webbplatsen www.1177.se/Vastra-Gotaland/levnadsvanor-operation
- Tag gärna med något att läsa eller lyssna på. Ibland kan väntetiden bli längre än planerat.

Hur gör jag med mina mediciner?

Om du använder mediciner för Parkinson eller epilepsi tar du dina mediciner som vanligt, senast två timmar före undersökningen. Är du insulinbehandlad diabetiker och har frågor om detta, kontakta din diabetessköterska eller din vårdcentral.

Exenatid, Liraglutid, Lixisenatid, Dulaglutid, Semaglutid (t.ex. Ozempic eller Rybelsus) ska inte tas under 2 veckor före undersökningen.

Blodförtunnande medicin

Har du behandling med blodförtunnande läkemedel (förutom Trombyl) ska du kontakta endoskopienheten på telefon **033-616 19 73** minst en vecka innan undersökningen. De vanligaste blodförtunnande läkemedlen är Apixaban (t.ex. Eliquis), Edoxaban (t.ex. Lixiana), Rivaroxaban (t.ex. Xarelto), Dabigatran (t.ex. Pradaxa), Ticagrelor (t.ex. Brilique), Clopidogrel (t.ex. Plavix), Prasugrel (t.ex. Efient), Waran och Fragmin.

Om du behandlas med Waran ska du även kontakta din AK-mottagning senast en vecka före undersökningen.

Pacemaker eller ICD

Har du en pacemaker eller ICD, informera personalen på endoskopi-mottagningen om detta när du kommer på ditt besök.

Smittsamma sjukdomar

Har du leverinflammation (hepatit) av smittsam typ, aktiv tuberkulos, kronisk salmonellainfektion, HIV-infektion eller AIDS täcker våra hygieniska åtgärder

rutinmässigt detta. Tala dock om detta när du kommer, kanske har din behandlande läkare av sekretesskäl inte angivit detta på remissen.

Besök på uppvakningsenheten

Med hänsyn till patientsäkerhet och integritet vill vi minimera antalet besökare på vår uppvakningsenhet. Om särskilda behov finns försöker vi naturligtvis tillgodose dessa.

Vad händer efter undersökningen?

Om du inte är inlagd på sjukhuset utan kommer hemifrån, kan du vanligtvis gå hem efter några timmars observation. När du vaknat till och du mår bra får du äta och dricka.

Du får inte köra bil, cykla eller framföra annat fordon hem på grund av de mediciner du får vid undersökningen. Det är därför bra om någon kan hämta dig på sjukhuset. Du bör inte vara ensam under det första dygnet efter att du varit sövd. Om undersökningen blir långvarig och ansträngande för dig, eller om komplikation tillstöter, blir du inlagd på sjukhuset.

Efter avslutad undersökning får du som regel ett preliminärt svar. Om vävnadsprov tas vid undersökningen skickas dessa på analys. Det tar vanligtvis ungefär 4 veckor att få svar på dessa prover. Resultatet meddelas till din ordinarie läkare som i sin tur meddelar dig svaret.

Kan det uppstå komplikationer?

Ofta uppstår ett lättare illamående och spänningskänsla i buken. Detta brukar försvinna inom ett par timmar efter undersökningen. Risken för komplikationer är liten. Om det finns risk för infektion ges antibiotika i förebyggande syfte inför undersökningen. Komplikationer som kräver inläggning på sjukhus förekommer men är sällsynta.

OBS!

- Det är viktigt att du känner dig trygg och välinformerad innan undersökningen påbörjas. Fråga gärna personalen om du har några frågor?
- Gå inte hem förrän du blivit bedömd av din läkare och känner dig välinformerad om undersökningsresultatet och vidare handläggning.
- Om du efter hemkomsten drabbas av ont i magen, illamående, kräkningar eller feber, se Kontaktpuppgifter nedan.

- Ibland ges kontrast i blodet. Skulle du få klåda eller svullnad efter hemkomst, se *Kontaktuppgifter* nedan.

Prover i vården sparas

När du lämnar prov i vården kan vissa prov komma att sparas i en biobank. Läs mer om biobankslagen på 1177.se och biobanksverige.se.

Kontaktuppgifter

För medicinska frågor inför undersökningen samt ombokning tar du kontakt med endoskopienheten på telefon **033 – 616 19 73** helgfri måndag-torsdag 08:00-09:30 samt 13:30-15:30.

Om du får komplikationer, kontakta i första hand endoskopienheten på telefon **033 – 616 33 77**, måndag-torsdag 8:00 - 16:00, fredag 8:00-13:30.

Kvällar/helger kontaktar du sjukvårdsrådgivningen på telefonnummer **1177** eller din närmaste akutmottagning.

1177 – tryggt om din hälsa och vård

På 1177.se kan du få mer information om sjukdomar, undersökningar, behandlingar och läkemedel samt få råd om hälsa. Du kan även läsa din journal och göra dina vårdärenden. Ring telefonnummer 1177 för sjukvårdsrådgivning dygnet runt. www.1177.se